Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

08 Ağustos 2020
Sayı: 263

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Erdoğan ve AKP iktidarda kalabilmek için her şey mübahtır siyaseti izliyor

Erdoğan ve AKP iktidarı çöken ekonomik düzene ve kitle desteğinin erimesine rağmen bin bir dolap çevirip kendilerini dayatmaya çalışıyorlar. Son birkaç ay içerisinde ülkede ve ülke dışında yaşanan önemli olaylara ve Erdoğan ile AKP iktidarının uyguladıkları siyasetlere bir göz attığımızda bunu çok somut olarak görebiliriz.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

***Sınıf Mücadelesi,** işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.*

***Sınıf Mücadelesi,** sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.*

***Sınıf Mücadelesi,** uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikte yanadır.*

***Sınıf Mücadelesi'**nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdırlar; enternasyonalist komünisttirler.*

Başyazının devamı:

Kovid-19 salgın hastalığı döneminde iktidarın uyguladığı tüm siyasetler büyük patronların karlarını koruyabilmek için emekçilerin, özellikle de büyük işyerlerinde, hayatlarını tehlikeye atmak pahasına üretime devam edilme siyasetini uygulamak oldu ve bu siyaset de aynen devam ediyor. Salgına karşı mücadele konusunda da hükümet ta ilk baştan gereken önlemleri almadı çünkü bu konuda gereken masrafları yapmak istemedi. Son İzmir'de otobüs şoförlerinin test edilmesini sağlık bakanlığının reddetmesi çok anlamlı değil mi?

Erdoğan iktidarı bu salgın dönemini fırsat bilerek işçi sınıfından fazla bir tepki gelmez hesaplarıyla işçi sınıfı için çok önemli bir hak olan kıdem tazminatını bitirmek için yine manevralara başladı. Amaç patronlar için çok büyük kazanç getirecek bu uygulama yoluyla onların "aferinini" almaktı. Ama baltayı sert bir taşa vurdu! İşçi sınıfı, kıdem tazminatına dokunmak bir kırmızı çizgidir dedi ve böyle bir girişime verilecek tek cevabın işçi sınıfının üretimden gelen gücünü kullanarak genel bir başkaldırı başlatacağı sinyali oldu. Bu sinyali sendikalar ve hatta patronlar da hemen aldı ve "şimdi bunun gündemde olmadığını" açıklayıp hükümete geri adım atması konusunda uyarılarda bulundular ve Erdoğan ile hükümet de fiilen bunu kabul ettiler. Tabi ki ilk fırsatta yeniden saldırıya geçmek isteyecekleri kesindir.

Bir de ne hikmetse aniden Ayasofya Camisinin yeniden ibadete açılması gündeme geldi! Herhalde Ayasofya ibadete açılırsa hemen ekonomik kriz bitecek, yoksulluk ortadan kalkacak, her şey güllük gülistanlık olacak… Halbuki Erdoğan'ın kendisi geçen yıl bu konu gündeme geldiğinde, sanki ibadet edecek camii mi kalmadı, böyle bir şeyin akıl almaz, mantıksız bir şey olduğunu televizyonlara verdiği açıklamalar ile kendisi anlatmıştı. Tabi ki bu son bir yıl içerisinde yoksulluk ve işsizlik hızlı bir şekilde tırmandı. Örneğin DİSK'in yayınladığı son rakamlara göre 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 2 bin 367 TL'ye ve yoksulluk sınırı ise 8 bin 186 TL'ye tırmandı. İşsizlik rakamları ise TUİK'in açıkladığı yüzde 12.8, yani 3 milyon 775 bin değil, gerçek rakam 17 milyon 720 bindir (CHP'li Ağbaba'nın verdiği rakam).

Ülke dışındaki siyasi alanda ise artık Suriye konusu yeteri kadar ilgi görmüyor olacak ki şimdi gündeme yoğun bir şekilde Libya konusu oturtuldu. Mevcut iktidar "yeni Osmanlı" havalarına girip Libya'da başta Fransa olmak üzere emperyalist ülkelere "meydan okuyor". Hatta eski dostu Putin'e de kafa tutarak Libya'da Saraç hükümetini desteklemek amacıyla askeri girişimlerde bulunup Akdeniz havzasındaki doğalgaz ve petrol kaynaklarından pay alma girişimlerinde bulunuyor. Tabi ki bu büyük güçler Türkiye'ye pay vermeyi bir tarafa bırakın, kırıntı bile vermek istemiyorlar. Ama yine bu büyük güçler krizler den bir çeşit çıkma yolu olarak Türkiye ile Mısır'ı savaşa sürüklemekte yarar görürlerse bunun ortamını hazırlayacaklarından emin olabilirsiniz. Son günlerde bazı çevrelerin Türkiye ile Mısır arasında gerginlikler yaratmaya çalıştıkları haberleri geliyor. Böyle bir şey emperyalistlerin işine gelirse kesinlikle bundan çekinmezler. İşte bu nedenle çok dikkatli olmalıyız. Çünkü böyle bir macera hem Türkiye'deki emekçiler ve yoksullar hem de Mısır'daki emekçiler ve yoksullar için bir felaket olur.

Evet kıdem tazminatı konusunda olduğu gibi eğer işçi sınıfı hep birlikte kendi öz çıkarları temelinde hareket etmesini becerebilirse kapitalist ekonomik krizin faturasını ödemek yerine, onu bundan sorumlu olan sermaye sınıfına ödetebilir. 17.07.2020

Kıdem Tazminatına Yapılan Saldırılar Püskürtülür...

Erdoğan iktidarı yaşadığımız bu kovid-19 salgını ortamını fırsat bilerek patronlara yaranmak için işçi sınıfının 1938'da elde ettiği (1) çok önemli bir hak olan kıdem tazminatına yeni bir saldırı girişiminde bulundu. Erdoğan "bir istihdam kalkınma paketi" manevrası ile kıdem tazminatını "fona aktarma" numarası ile emekçilerin ellerinden almak girişiminde bulundu.

Bilindiği gibi kazanılmış kıdem tazminatı sayesinde her emekçi çalıştığı her yıl için bir maaş miktarında bir para hakkı elde eder ve bu parayı işten ayrıldığında veya emekli olduğunda geri alır. Aslında bu para emekçinin ücretinin bir kısmıdır. Her şeyden önce de bu para her ne kadar ücretin bir parçası olsa da, işçi sınıfı için çok önemlidir ve üstelik de genellikle patronlar kıdem tazminatı nedeniyle bir işçiyi kolay kolay işten atamazalar.

Özellikle büyük işyerlerinde emekçiler arasında birkaç kuşaktan beri kıdem tazminatı konusunda önemli bir bilinç ve duyarlılık mevcut. Öyle ki 12 Eylül askeri darbesinden sonra, Evren rejimi, cunta ortamından yararlanarak kıdem tazminatını kaldırabileceğini sanmış ancak geri adım atmak zorunda kalmıştı. Erdoğan'nın AKP'si de birkaç defa farklı gerekçelerle kıdem tazminatını kaldırmaya çalışmıştı ve her defasında geri adım atmak zorunda kalmıştı.

Tüm bunlara rağmen Erdoğan ve iktidarı bu Kovid-19 ortamında bunu rahatlıkla başarırım ve böylece de patronlardan da büyük bir " aferin" alırım heyecanıyla işe koyuldu. Önce havuz medyası ile bir "kamuoyu" oluşturmaya çalıştı ve denetim altında bulundurduğu Türk-İş ve Hak-İş gibi sendikalarla, DİSK'i devre dışı bırakarak görüşmeler yaptı. Ama evdeki hesap yine çarşıya uymadı! İyi ki de öyle oldu. Neden ? Çünkü işçi sınıfı üretimden gelen gücünü kullanmaya hazır olduğunda veya kullandığında güçler dengesi değişir! Kaplan kesilen iktidar ve patronlar "sağduyulu" olurlar.

Bu olayda somut olarak Erdoğan saldırı niyetini duyurur duyurmaz işçi sınıfı hislerini ifade etmeye başladı. Patronlar önce fabrikalarda bir "nabız yoklaması" yaptılar ve bu işin "şakası" olmadığının somut olarak farkına vardılar. Yoksa patronlar kıdem tazminatının kaldırılmasının onlara kazandıracağı milyarları görmüyorlar mı! Ayni şekilde hükümet ve patronların emrinde olan Türk-İş gibi sendikalar "kıdem tazminatı kırmızı çizgimizdir" gibi söylemleri kolay kolay ortaya atmazlar çünkü emekçilerin böyle bir karar karşısında topluca sendikalarından istifa edeceklerini çok iyi biliyorlar.

Özcesi işçi sınıfı kendi içerisindeki tüm görüş farlılıklarına rağmen, kıdem tazminatının kaldırılmasının istisnasız tüm emekçilerin önemli bir hakkının gasp edilmesi olacağının bilincindedir ve bu nedenle de hep birlikte üretimden gelen güçlerini kullanmaya hazırdır. İktidar da patronlar da bunun sonucunun ne olacağını çok iyi tahmin ediyor. Çünkü 15-16 Haziran 1970 işçi ayaklanmasının ne olduğunu çok iyi hatırlıyorlar. Üstelik kıdem tazminatı konusundaki tepkilerin 15-16 Haziran eylemlerinin çok daha ilerisine gidebileceğini çok iyi tahmin ediyorlar.

Kıdem tazminatının kaldırılması konusunda Erdoğan bu defa da geri adım atıp, işverenler ve sendikalar kendi aralarında anlaşsın diyerek yan çizdi. Bunun nedeni sendikaların "bu kırmızı çizgimizdir" dediklerinden değildir. Esas neden işçi sınıfının bu saldırı karşısında "üretimden gelen gücünü" kullanmakta kesin kararlı olmasındadır. 16.07.2020

(1) Kıdem tazminatı ilk kez 1938'da 3008 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesiyle başlamıştır. 1971'de ise 1475 Sayılı İş Yasası ile yürürlüğe girmiştir. Buna göre en az 5 yıl çalışan işçiye, her yıl için 15 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı hakkı tanındı.
(2) 1970'li yıllarda yürütülen mücadelelerin de etkisiyle kıdem tazminatı hakkı, 1975'te bugünkü halini aldı.
(3) AKP hükümeti, daha 2003 yılında çıkardığı 4857 Sayılı İş Yasası ile kıdem tazminatını fona devretmek istedi. Tepkiler karşısında geri atmak zorunda kaldı.

Korona virüsle mücadele: sağlık emekçilerinin durumu

Sağlık bakanlığının salgın döneminde açıkladığı son verilere göre Türkiye'de toplam 164 bin 595 doktor, 198 bin 465 hemşire bulunmakta. Doktor başına düşen kişi sayısı 498, hemşire başına düşen kişi sayısı 431; doktor başına hastane müracaatı sayısı ise TÜİK'in 2018 verilerine göre 5110. Özel ve kamu hastanelerinde toplam yoğun bakım yatak sayısı 25 bin 466, 100 bin kişiye düşen yoğun bakım yatağı sayısı ise 40.

Bir buçuk ay önce sağlık bakanlığı, "salgınla daha iyi mücadele etmede fayda sağlayacağını" 3 bin 250 sözleşmeli personel alımı yapacağını duyurdu. Bu 3 bin 250 kişi hangi koşullarda çalışacak ve ne kadar ücret alacak? Üzerinden bir buçuk ay geçmesine rağmen hiçbir şey belli değil. Yeni kurulan sahra hastaneleri ile sağlık turizminin palazlanmasını planlayan hükümet sağlık emekçilerinin şartlarını iyileştirmek için hiçbir düzenleme yapmıyor; onları güvencesiz çalıştırıyor.

Türkiye'deki sağlık emekçilerinin durumu içler acısı. Hep içler acısıydı. Performans sistemi ile ücretlendirilen dolayısıyla "ne kadar çok hasta, o kadar çok ücret!" formülüyle, haftalık 45 saatlik çalışma süresini misli misli aşarak çalıştırılıyorlardı. Birçoğu vaktinin çoğunu evinde değil hastanede geçiriyordu. Sağlıkçıların ücretlerinin %60'ından fazlasını performans sistemi primi ve nöbet primleri oluşturuyor. Emekliliklerine yansıyan SGK primleri ise kalan %40'lık sabit ücret üzerinden hesaplanıyor.

Covid-19 salgınında da sağlık emekçilerinin durumu aynı şekilde devam etti. Maskeler yurtdışına kargolarla taşınırken sağlıkçılar maske, tulum, siperliği kendi ceplerinden ödediler. İstifa etmeleri yasaklanan, amirlerin keyfine göre yer değiştirilmelerinin önü açılan sağlık çalışanlarına performansa bağlı primlerinin en yüksekten ödeneceği açıklanarak sus payı teklif edildi. Normalde sağlık işçileri (doktorlar, hemşireler ve ebeler) eğitim durumları, çalışma süreleri ve benzeri değişkenlere göre performans sisteminden belli bir yüzdede olacak şekilde prim alıyorlar. Bu sefer bu oranın %50-100 arasında değişeceği söylendi. Tüm gün korona virüs polikliniklerinde görev yapan; geceleri servislerde nöbet tutan pratisyen doktorlar, uzmanlık eğitimi alan asistan doktorlar, hemşireler primlerini %50'den aldılar. Tüm gün risk almamak için hasta bakmayıp odalarında oturan uzman doktorlar, doçentler, profesörler, başhekim ve başhemşireler ise performans primini %70-100 arasında aldı. Meslek içi eşitsizliğin bu kadarı!

Salgından önce de sağlık emekçileri bulaşıcı hastalık riski olan yerlerde ekipmansız çalıştırılıyorlardı. Sağlık raporu almaları imkansıza yakındı. "Hastaneye gel, biz tedavini yaparız" dendi her zaman sağlık işçilerine. Bu sefer yüksek risk altındayken bile dinlenmelerine izin verilmedi. Korona virüs testi pozitif saptanan sağlık çalışanı 14 gün hem dinlenme hem karantina için evine gönderilirken aynı zamanda 3 gün arayla test yaptırılması zorunlu tutuldu. Bu testlerden ardışık 2 tanesi negatif gelmesi durumunda, 14 gün dolmamış olsa bile, yeniden hastaneye çağırıldılar. Böylece sadece sağlık emekçilerinin sağlığı değil, toplum sağlığı da riske atılmış oldu. Halsizlik, ateş, öksürük gibi belirtileri olmasına rağmen diğerlerini zor duruma sokacağı için nöbete gitmeye çalışan sağlıkçılar oldu. Diğer işçileri zora sokan hasta olan işçiler değil, bu düzenin ta kendisi.

Bozuk düzende sağlam çark olmaz. Sağlık sistemi toplum sağlığını korumak için değil, patronların karlılığı için çalışıyor. Korona virüs ile mücadele ettiğini iddia edenler aslında toplum sağlığını hiçe sayıyor. Rakamlar çarpıcı. 1 milyon sağlık emekçisi içerisinde aktif vaka sayısı yaklaşık 7500. 22 Nisan'a kadar açıklanan verilere göre ise 24 sağlık çalışanı hayatını kaybetti.

Bu durumu tersine çevirmek elimizde. 24.07.2020

Siyasetin Gündemi

15 Temmuz 2016: Kartlar yeniden dağıtılıyor

2002 yılına kadar Milli Güvenlik Kurulu (MGK), ulus-devletin silahlı ve örgütlü yapılanması olmasının yanı sıra yürütmede görevli bakanlar kuruluna tavsiye mektupları veren; cumhurbaşkanının başbakan ve bakanlarla toplantılarına katılmaktan geri durmayan yani burjuvazinin temsili demokrasisinde savunmadan çok yürütmeye yakın bir oluşumdu.

Türkiyenin kemalist patronlarının işine bunca yıl böylesi geldi. Zamanla, dünya küreselleşirken patronlar kendi çıkarlarına hizmet edecek Batılı bir devlet istediklerine karar verdiler.

Askeri vesayetin her an ne isterlerse onu yapmalarına engel olduğunu fark ettiklerinde aynı hızla çark ettiler: 1995 yılında Sakıp Sabancı İstanbul Sanayiciler Odası ile gittiği Diyarbakır ziyaretinde şunları söylüyordu: *"Kürt sorunu için siyasal ve ekonomik çözüme gerek var. 1945'ten 1995'e kadar 97 savaşın 69'u etnik meselelerden kaynaklandı, milyonlarca insan öldü. Bir ders almalıyız."*

2002'de, Fetullah Gülenci tarikatı çevresindekiler (Fetöcüler) ile işbirliği yapan Milli görüşçüler Batılı bir devlet isteyen patronların da desteğiyle kemalistlerin tasfiyesine başladılar. Ergenekon ismini verdikleri, bir "derin devlet" örgütlenmesi olduğu ifade edilen gizli silahlı örgütün faaliyetlerine karşı başlatılan tasfiye sürecinde devleti ve bürokrasiyi kemalistlerden ayıkladılar. 2012 yılında bile hala, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi aldığı bir ara kararla Ergenekon örgütünün varlığının kesinlik kazanmadığını belirtiliyor.

Kemalistlerin tasfiyesinin ardından, Milli görüş ve fetöcüler biraraya gelip banka soyan çeteler gibi, paralar ellerine geçtiğinde nasıl bölüşeceklerine karar veremediler. 2011 yılına geldiğimizde işbirlikleri sona erdi: Fetö ve Milli görüş içerisine ayrılıklar başladı. 7 Şubat 2012'de cumhuriyet savcılarının MİT müsteşarı Hakan Fidan'ı soruşturmaya çağırması "Fetö'nün hükümeti yıkmaya karşı ilk kalkışması" olarak değerlendirildi.

O dönem bu soruşturmaların esas hedefi dönemin cumhurbaşkanı Erdoğan olacağı iddia edildi. Erdoğan'ın ofisinde dinleme cihazları bulunduğu yönünde haberler yapıldı. Ortalık kızışıyordu. Tüm bunlar 15 temmuz darbe kalkışmasının başlangıcıydı.

Orduda 30 Ağustos tarihi ve sonrasında gerçekleştirilen terfi törenleri sayesinde AKP'liler orduyu içlerinde örgütlenmiş FETÖ'den temizleyecekti. Bu girişimin hemen ardından 17-25 Aralık 2013'te AKPlilerin yaptığı yolsuzlukların ses kayıtlarını içeren "tape"ler ortaya döküldü. AKP hükümeti bu tape'lerin Fetöcüler tarafından montajlandığını belirtip bunların da FETÖ'nün hükümete darbe girişiminin bir parçası olduğunu iddia ettiler.

Ses kayıtlarında dönemin cumhurbaşkanı Erdoğan, oğlu ile, yapılacak herhangi bir baskına karşı "paraları sıfırlamaları" gerektiğini görüşüyor ve bu sırada milyonlarca avro, dolar ve türk lirasından söz ediyordu.

Bu olaylardan sonra dönemin cumhurbaşkanı Erdoğan, başta temizlemeye çalıştığı sözde gizli silahlı örgüt ile bu sefer FETÖcülerin tasfiyesine yönelik işbirliği için kolları sıvadı.

15 Temmuz 2016'da FETÖcülerin ordu içerisindeki örgütlenmelerinin kalkıştığı erken bir darbe girişimiyle AKP, 21 temmuzda MGK'nın da katılımıyla alınan bir kararla olağanüstü hal ilan edildi; darbe girişimiyle ilişkili olduğu iddia edilen 160 bin kişi gözaltına alındı, 50 bin kişi tutuklandı, 152 bin kamu işçisi işten çıkartıldı.

O gün bugündür, AKP hükümeti ve Ergenekoncuların işbirliği devam ediyor. Ama ilan ettikleri olağanüstü haller ile de tasfiye ettikleri askeri vesayet ile de hep birlikte tek bir sınıfın çıkarını koruyorlar: patronların. Ne FETÖ ne Milli görüş ve AKP ne de Kemalist cuntacıların yönetimi bize adil ve insanca bir yaşamın kapısını aralayabilir. Üreten bizleriz, gelecek bizim ellerimizde.
24.07.2020

Salgın ve Türkiye Ekonomisi

Covid-19 salgını tüm hızıyla Dünya ekonomisini hem arz hem de talep yönünden etkilemeye devam ediyor.

Arz tarafında üretim süreci, talep tarafında ise tüketim harcamalarının üzerindeki olumsuz etki 2008 krizinden beri durgunluktan çıkamayan Dünya ekonomisinin kalıcı durgunluğunu daha da belirgin hale getiriyor.

Türkiye ekonomisine gelince, Türkiye ekonomisi henüz 2018 kur krizinin etkilerini henüz aşamamış ve ekonominin dengelerinin yeniden kurulamadığı bir dönemde yaşıyor bu salgının etkilerini.

DİSK'in son yaptığı Temmuz çalışması, Türkiye ekonomisinin girdiği durumu emekçiler cephesinden ortaya koymaktadır.

Araştırmaya göre, Covid-19 salgını işçilerin işi, geliri ve sağlığı açısından çok kötü sonuçlar doğurmaktadır.

İşçilerin bu süreçte gelirleri azaldı, çalışma koşulları kötüleşti ve borçları arttı. Bunlara ilaveten bu durum işçilerin kaygı seviyesini artırarak ek başka sağlık problemlerine de sebep oldu. İşçilerin büyük çoğunluğu şu an işlerinin tehlike altında olduğunu da raporda belirtmişlerdir.

Araştırma, kadın işçilerin ve özel sektörde çalışan işçilerin salgının negatif etkilerini daha fazla hissettiklerini de ortaya koymaktadır.

Tabi DİSK'in bu çalışması sendikalı işçilerin ve DİSK'in örgütlü olduğu iş yerlerinde yapılmıştır. Sendikasız ve kayıt dışı çalışan işçilerin durumunun daha vahim olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Araştırma bize aynı zamanda işçilerin durumu hakkında başka veriler de sunuyor.

Her 10 işçiden 6'sı ücretlerinin kesilmesi durumunda 1 aydan daha kısa süre geçinebileceklerini ifade ediyor. Böylesi bir salgın döneminde kıdem tazminatının varlığı işçilerin işten kolayca çıkarılmalarının önünden bir engel olarak duruyor. Bir kez daha işçiler için kıdem tazminatının ne kadar önemli olduğu böyle bir dönemde anlaşılıyor.

Kapitalizm belli aralıklarla krize giriyor ve bedeli işçi sınıfına ödetiliyor. İşçi sınıfının yazgısında bu yok. Tarihsel deneyimler ışığında, işçi sınıfı örgütüyle beraber hareket etmek krizlerin bedelini kapitalistlere ödetmenin tek yolu. 21.07.2020

İstanbul Sözleşmesi Yaşatır!

Pınar Gültekin henüz 27 yaşındayken bir erkek tarafından katledildi. Katili Cemal Metin Avcı ifadesinde, yeniden birleşme isteğini reddettiği için onu öldürdüğünü kabul etti. Bu ilk kez yaşanmıyor. Kadınlar, yakınlarındaki erkekler – kardeş, sevgili, baba, komşu – tarafından sistematik olarak öldürülüyor.

2011 yılından itibaren erkekler tarafından öldürülen kadınların sayısı 4 katına çıktı. Bu da bize İstanbul Sözleşmesinin önemini bir kez daha hatırlattı.
İstanbul Sözleşmesi, kadınlara yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, kadınların her türlü şiddetten korunması, kadınlara yönelik şiddetin faillerin kovuşturulması, yargılanması ve cezalandırılmasına ilişkin hükümler içeriyor.

11 Mayıs 2011'de imzaya açılan İstanbul Sözleşmesi'ne ilk imzayı atan ülkeler arasında Türkiye'de var. Ancak, Türkiye İstanbul Sözleşmesi'nin gerekliliğini yerine getirmediği için çoğu şiddet eylemi raporlanmıyor bile.

Dahası, Türkiye şu sıralar İstanbul Sözleşmesinden çekilmeyi konuşuyor. İstanbul Sözleşmesinden çekilmenin bahanesi ise "*toplumsal gelenek ve göreneklerimize aykırılık, boşanmaların artması*" vs. olarak gösteriliyor. Sözleşmenin iptalini gündeme getirmek dahi erkeklerin kadınları öldürmesinin yolunu yapıyor.

Oysaki 2011'de Türkiye bu sözleşmeye imza attığında kadın ölümlerinin oranı bir önceki yıla göre %33 azalmıştı. Daha fazla kadının erkekler tarafından öldürülmesini istemiyorsak İstanbul Sözleşmesini savunmalı, daha radikal talepleri içeren maddeler sunmalı ve sözleşme hükümlerinin denetimini kadınlara bırakmalıyız.
21.07.2020

ABD

Irkçılığa ve Polis Şiddetine Karşı Geniş Bir Hareket

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) geçtiğimiz 25 Mayıs'da George Floyd'un öldürülmesinin neden olduğu öfke patlaması büyük bir harekete dönüştü. Politik hareketlere pek alışık olmayan belediyeler de dahil, yüzlerce şehirde, hatta bazan Cumhuriyetçiler tarafından yönetilen eyaletlerde de, binlerce protesto gösterisi gerçekleştirildi.

Örneğin, 5 bin nüfuslu bir Teksas kasabası olan Aledo'da ve Alaska'daki 7 bin nüfuslu Palmer'de de protesto gösterileri yapıldı. Polis ve Ulusal Muhafızlarda koronavirüsde protesto gösterisi yapanları caydırmadı. Trump'ın orduları harekete geçirerek sokaklara «egemen olmaya» söz verdiği Washington da dahil, büyük şehirlerde, on binler hatta yüz binlerce kişiyi bir araya getiren onlarca farklı protesto gösterileri yapıldı. Bu kitleler çoğunlukla şehir merkezlerinde toplanan, genellikle siyahlar, aynı zamanda beyazlar ve de gençlerden oluşuyor. Öncelikle ırkçılığın ve polis şiddetinin reddedilmesiyle hareketlendiler. Trump'ın reddilmesi gibi diğer sloganlar da ortaya çıktı.

Bu hareket, çelişkileriyle olduğu kadar, güçlü yönleriyle de gerçek bir hareket: Anonim, bilinmeyen kişiler tarafından sayısız insiyatif koyuldu, bazen liseliler kendilerini aşan bir şeylere taraf olduklarının katıldıklarının bilincinde, farkında olarak bir protesto gösterisi örgütlediler.

Birçok gösterici polisin kontrol edilmesini ve reform yapılmasını, hatta dağıtılmasını ve şiddet uygulayan polislerin teşkilattan atılmasını istiyor. Böylece Minneapolis Belediye Meclisi, belediye başkanının görüşlerine karşı, polisi ortadan kaldırıp yerli halk tarafından bir kamu güvenliği sistemi oluşturulması için oy kullandı. Birkaç hafta önce düşünülemez olan bu tipteki inisiyatifler çok geniş çapta gerçekleşiyor. Taleplerin en ılımlısı, polisin yararlandığı («polisin mali kaynaklarını kesin») mali kaynakları şiddetle azaltmak, bu kaynakları eğitim, sağlık, zihinsel bozukluklardan ve uyuşturucu bağımlılığından sorumlu hizmetlere yönlendirmek biçiminde ortaya konuluyor.

ABD'de, Fransa'dan farklı olarak adem-i merkeziyetiçilik yani merkeziyetçiliğin yokluğu sözkonusu. Her bir yerel otoritenin kendi güçleri bulunuyor ve federal polis azınlıktaki işlerle uğraşıyor. Her yıl genellikle, George Floyd'dan da şüphelenilen sahte para kullanımı gibi küçük suçlardan yaklaşık 10 milyon tutuklama gerçekleştiriliyor. Siyahlar beyazlardan daha sık tutuklanıyor ve hapishanelerdeki sayıları aşırı düzeye ulaşıyor.

Bütün polisler ırkçı değil ya da şiddete başvurmuyorlar. Fakat bir kurum olarak polis, şiddete başvurarak ve suç işlendiğinde de cezalandırılmadan çalışıyor. Polis her yıl genellikle, silahsız, talihsiz bir hareket yaptıkları için sadece siyah oldukları veya yanlış zamanda yanlış yerde bulundukları için 1000'den fazla insanı öldürüyor. Hemen hemen hiçbir polis yargılanmadı. Polis hizmetlerinde, daha önceden reform yapıldı, hatta bazan birkaç defa yapıldı, ancak temelde hiçbir değişiklik olmadı. Amerikalı Troçkist grup Spark şunları dile getiriyor : *« Şiddet uygulayan polislerden kurtulmanın bir yolu olsaydı da, polis kurumu yine de şiddete başvuran bir kurum olarak kalırdı. Polisin oynadığı bir rol bulunuyor. Derin eşitsizlikler temelinde kurulu bir düzeni ve toplumu yöneten sınıfı koruyor ve ona hizmet ediyor ... Eğer çalışan nüfusu kontrol altına almak için zorlayıcı tedbirler, örgütlü şiddet olmasaydı, imtiyazlı azınlık sosyal zenginliklerden böylesi bir payı tekeline alamazdı.*

Polisin sömürücü sınıfa hizmet etmesi için kitlelerden ayrılıp uzaklaşması ve ona karşı şiddet uygulaması, ya da şiddet uygulamakla tehdit etmesi gerekiyor. İşte polisin reforma uğratılması çabaları bu engele çarpıp dağılıp yok oluyor.

Önceki hareketlerin, polisin nüfusun etnik bileşenlerini, yapısını daha iyi yansıtmasını talep ettiğini » belirten Spark şunları ekliyor : *« Bugün Alabama'daki Detroit, Memphis, Birmingham ve California'daki Oakland gibi çoğunluğun siyah olduğu kentlerdeki polis çoğunlukla siyah.. Bazı durumlarda, daha az aşikar ırkçılık olabiliyor. Ancak bu şehirlerin her birinde hâlâ örgütlü polis şiddeti bulunuyor. Ve sonuç olarak, bu polisler tarafından öldürülen insanlarla, ve aynı durumda eğer beyaz olamasalardı öldürülmeyecek olan ırkçı bir şiddeti ortaya koyuyor.*

*Dolayısıyla sorun, ağırlaştırıcı bir faktör olsa bile, polis gücünün bileşenlerinin şu ya da bu olmasından daha da geniş ve büyük. Polis, hizmet ettiği kapitalist sınıfı doğrudan yansıtıyor. Ve bu anlamda da, "*dağıtılması, yokedilmesi *" gerekiyor. »* (7 Haziran)

Mevcut hareket, polisin yöntemlerine karşı, ayrıca da onların topluma daha saygılı olabilecekleri, daha insancıl yöntemler benimseyebilecekleri yanılsamasına karşı isyanı yansıtıyor. Ancak, polisin rolü sosyal düzeni savunmak olduğu için hiç bir zaman değişemez ve hareket de bu çelişkiyle karşı karşıya kalıyor, bu duvara çarpıyor. Gelecek, en azından bir azınlığın çözümlere yaklaşıp yaklaşamayacağını gösterecek. Polis şiddetini ve bunun yol açtığı aşağılama ve horlamayı ortadan kaldırmak için, toplumun sınıflara bölünmesine ve nihayetinde de kapitalizme saldırmak gerekiyor. Bu muazzam hareketlilik, daha şimdiden sorunu ortaya koyup çözüm arama konusunda takdire layık bulunuyor. 10.06.2020

Bankacılar servetlerine servet katıyor!

18 Haziran Perşembe Avrupa Merkez Bankası (AMB) tarihinin en büyük işlemlerini gerçekleştirmek için gişelerini açtı : 742 banka, eksi yüzde 1 faizle, toplam 1 trilyon 300 milyar avro almak için bankaya koştular. Başka bir deyişle merkez bankası, bankaların müşterilerine borç para vermeleri için bankalara para dağıttı.

Bankacılar yapılan bu işlemlere "belirli hedefler güden uzun vadeli işlemler", veya ingilizce büyük harfleriyle TLTRO, yani karşılıksız para basarak piyasaya para sürmek, diyorlar.

AMB yöneticileri bu eksi faizli işlemleri haklı çıkarmak için 2008 krizinde bankacıların korkup ekonomiye kredi vermeye reddetmelerini ve kendi aralarında borç takasları yapmış olmalarını ileri sürüyorlar. AMB yaptığı bu uygulamarı haklı çıkarmak için ekonominin çalışabilmesi için gereken paraları piyasaya sürme gerekliklerini ileri sürüyor.

AMB ilk aşama olarak bankalara yüzde eksi 1 faiz ile 13 milyar avro veriyor. Bankalar ise devletlere ve şirketlere, küçük yüzdeliklerle de olsa, faizler verip ceplerini dolduracaklar... Tüm bunların bankaları borç para vermeye teşvik etmek için yapıldığı iddia ediliyor. Ama esas soru: bu borçlar kimlere ve ne amaçla verilecek?

Bankalar AMB tarafından okşanıyor olsalar da yine köpek balıkları sıfatlarını koruyorlar.

Virüs döneminde dışarı çıkma yasağı önlemlerinden etkilenip çok zor duruma düşmüş olan on binlerce esnaf ve hatta küçük ve orta boy iş yerleri bankaların onlara yardımcı olmak istemediklerinden şikayetçiler.

Örneğin ekonomik sorunlar yaşayan dükkanlar zinciri La Halle gibi şirketler finans kaynakları bulamadıklarından şikayetçiler. Tüketiciler açısından da durum hiç de farklı değil. İstihdam sahalarının daralması, işsizliğin artması veya çalışılan günlerin azalması sonucu mali sorunlar yaşayan, kredi borçlarını ödeyemeyen kişilere bankalar yardımcı olmak istemiyor.

AMB'nın piyasaya sürdüğü yüz milyarlarca para ne çok ihtiyaçlı durumda olan insanlara ne de üretim ekonomisinin canlanması için kullanılmayacaklar. Bu para miktarları ne kitlelerin çok ihtiyacı olan konutların inşa edilmesi, ne gerekli alt yapı yatırımları ne de sağlık ve toplu iletişim alanlarındaki elzem yatırımların yapılması için kullanmayacaklar.

Bu devasa miktarlardaki paralar büyük şirketlere ve devletlere verilecek. Büyük şirketler ise milyarlarca avroyu çok ucuzdan alıp ya rakiplerini satın alacaklar ya da hissedarlarına dağıttıkları miktarları daha da artıracaklar. Devletler ise düşük faiz oranlarıyla devlet tahvilleri basacaklar ve böylece de kamu borçları daha da artarak süreklilik kazanacak. Bunun sonucu olarak da bankalara sürekli bir gelir kaynağı yaratılmış olacak.

AMB'nın karar verdiği bu kredi dağıtması "açık gişe" operasyonu ilk değil, çünkü mart ayı ortasında devlet tahvillerini veya şirket hisse senetlerini satın almak için de bin 350 milyar avro harcamış olduğu nedeniyle finans sektörünü daha da büyütüp finans çevrelerinin ekonomideki ağırlığını daha da artıracak.

Devletler ise, bu borçların faiz oranları yüksek olmasa da, devlet gelirlerinin giderek daha da önemli miktarlarını bu borçları ödemek için harcayacakları için, devletlerin kitlelerin ihtiyaçlarını karşılamak için harcayabilecek para miktarları azalacak; şirketler ise ücretler için ödedikleri para miktarlarını azaltacaklar ve de sömürüyü daha da artıracaklar.

Şimdi ise kendilerini çok önemli iktisat uzmanı sananlar çok büyük tartışmalara girip bu sınırsız para basmaların geçmişte bu durumlarda çoğu zamanlarda olduğu gibi, enflasyonu hızlı bir şekilde tırmanışa geçirip geçirmeyeceğini tartışıyorlar. Sonuç ne olursa olsun bu karşılıksık para basmalar spekülasyonların değirmenine su taşıyor ve tüm bunlar da insanlık aleyhine feci sonuçlar doğurabilir.

26.06.2020

LİBYA

Petrol Savaşı

2011 yılından, Kaddafi rejimini devirmek için başta Fransa olmak üzere batılı orduların müdahalesinden beri, askeri operasyonlar, bu ülkeyi harap etmeye devam ediyor. Bu operasyonlar yeni bir durum değişikliğine neden oldu.

Fransa tarafından onaylanan, Suudi Arabistan, Mısır ve Rusya tarafından desteklenen Mareşal Haftar'ın birliklerinin, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün (BM) tanıdığı ve Türkiye tarafından askeri olarak desteklenen hükümet ordusunun kuşattığı başkent Trablus bölgesini terketmeleri gerekti. Koruması altına aldığı Haftar'ın kontrolü tamamen kaybetmesini istemeyen Rusya, şu an için caydırıcı tedbir olarak Libya'ya avcı uçaklar göndermekte acele etti.

Büyük güçlü devletler ve BM, ateşkes için yeni bir müzakere çağrısında bulunuyorlar. Ancak bu müzakerelerin, birkaç ay önce, Berlin'de imzalanan anlaşmalar ve sahada da operasyonların derhal yeniden başlamasıyla sonuçlananan daha önceki müzakerelere göre, daha az inandırıcılıkları bulunuyor. Bu büyük güçlü devletler, ipleri kendi ellerinde bulunan bu operasyonlara, silah, hatta savaşçı da sağlıyorlar.

Afrika kıtasının bilinen en zengin petrol rezervlerine sahip Libya petrolü bütün iştahlı aç gözlü bakışları üzerine çekiyor. 2011 yılında Sarkozy'nin Fransa'sı, diktatörlüğü devirmek bahanesiyle ülkede bir dayanak kazanmanın, kontrolü ele almanın olanaklı olduğuna inanıyordu. Batı ordularının müdahalesi ülkeyi hızla iç savaşa sürükledi.

Fransa ve petrol şirketi Total, Mareşal Haftar'ı desteklemeyi seçtiler. İtalya ve Transalpin (Alp dağlarının ötesinde özellikle Italyan olan veya İtalya'dan gelen) petrol şirketi ENI, Faïez Sarraj'ı veTrablusgarp'ın « yasal » hükümetini destekledi Bu rekabet devam ediyor ve bu sadece diplomatik alanda da sürmüyor :

Mareşal'in bir üssünde Fransız füzeleri bulundu; Mayıs ayının sonunda bir Fransız fırkateyni (büyük gemileri destekleyen, nispeten küçük; çeşitli tonajlarda olmakla birlikte genelde 2 bin – 4 bin tonluk modern savaş gemisi) Libya sularında bir petrol tankerini ele geçirdi, Fransız yetkilileri bu operasyonun nedenini açıklamakta büyük zorluk çekti;

Bakan Le Drian'ın (Jean-Yves Le Drian, Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Édouard Philippe'in başbakanlığı altındaki hükümetinde Avrupa ve Dış İşleri Bakanı olarak görev yapıyor) coranavirüs salgınından sonraki ilk ziyaretini İtalyan mevkidaşına yaptı ve görüşme Libya üzerinde odaklandı.

Total ve ENI arasında tartışma konusu olan Libya topraklarındaki petrolün üretimi şimdilik hemen hemen durmuş bulunuyor. Ancak, bu ülkenin talihsizliği, kara sularında ve kıta sahanlığında, Kıbrıs'ın güney doğusundan, Libya sularına kadar uzanan, Türk ve Rum iki Kıbrıs devletinin, Lübnan'ın, İsrail'in ve Mısır'ın deniz ekonomisi bölgelerinden geçen gaz alanlarının bulunması oldu.

Bu gaz alanın araştırılması, gazın çıkarılması, taşınması, sıvı haline getirilip gaz tüketen ülkelere doğru yeniden gönderilmesini sağlanacak tesislerin kurulması, beklenen yararlar ölçüsünde bölgedeki tansiyonu arttırdı, şiddetlendirdi.

Libya sularında öncelikli ve tek başına sondaj yapma olasılığına karşı askeri destek sunarak ve böylece de Akdeniz'deki güçler arasında yer alma politikasını başlatan Türkiye, Trablusgarp hükümeti ile bir anlaşma imzaladı.

Kıyıdaş ülkeler ve Fransa derhal protesto etti. Ayrıca, Rusya da bu aynı Akdeniz topraklarında kendisini dayatmak ve Türk müttefiki ve aynı zamanda da müşterisini kendisine kendi topraklarından başka yerlerde petrol ve gaz elde etme konusunda engellemek istiyor. Böylece Rusya Haftar'ı desteklemek için paralı askerler gönderdi

İtalya'dan sonra, Fransa ve ABD'de, yeni gaz alanları üzerine görüşleri olan ülkeleri bir araya getirerek, yakın bir geçmişte Akdeniz forumuna üye olma hakkını edindiler. Bu ülkelerin arkalarında çok uluslu şirketler var. Ve kimin emir vereceğini, komuta etmek istediğini göstermek için, deniz manevralarıyla, Şubat ve Mart aylarında *Charles de Gaulle* ve *Eisenhower* adlı uçak gemilerini Kıbrıs açıklarına yerleştirdiler.

Libya savaşı, büyük güçlü devletler için petrol savaşının sadece küçük bir çatışması anlamına geliyor. Burada, karşılıklı çatışmalar, onlara başka yerlerde karşı çıkışların yankısı olarak gerçekleşiyor. Kitleler için ise bütün bunlar yıkım ve ümitsizlik anlamına geliyor.
10.06.202

Kapitalizm: Bunalım İçinde Bir Ekonomik Sistem ve Devrilmesi Gereken Bir Düzen - I

Aşağıdaki yazı LEON TROÇKİ ÇEVRESİ'NİN BROŞÜRÜN'den esinlenerek tertiplenmiştir, (26/02/2019).

Kovid-19 salgınından sonra kapitalist düzen tüm dünyada hızlı bir şekilde büyük bir ekonomik krize girmiştir. Ama bu kriz yeni değildir. Hatta bazı iktisat uzmanları Aralık 2020'den önce balonun patlayacağını ve hatta 2018'deki patlamanın bu patlama yanında hiç sayılacağından söz ediyordu!

Büyük bir ekonomik durgunluk tetikleyen 2007-2009 mali krizinden on yıl sonra, kapitalist ekonomi hala iyileşmedi. Ekonomistler 1950'lerden bu yana «*Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) en uzun büyüme* devri » karşısında hayranlıklarını dile getiriyorlarsa da, bu aynı zamanda bu büyümenin zayıflığının altını hemen çizmek anlamına geliyor. Üretim endeksleri 2007 yılındaki düzeylerine ulaşamadılar. New York Menkul Kıymetler Borsası, 2018 yazında, sonbaharda şiddetli bir düşüş yaşanmadan önce « çökme olmadan en uzun deviri » kutladı. Ve bütün yorumcular, bir kadercilikle gelecek çöküşü bekliyorlar.

2000'li yıllarda küresel büyümenin motorları olarak sunulan Çin, Brezilya veya Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelere gelince, bugün IMF bu ülkelerin ekonomik durumları konusunda endişeli.

Dünya ekonomisinin perspektiflerine gelince, burjuva iktisatçıları ve istatistik enstitülerinin sözcüleri, aynı karamsarlığı paylaşıyorlar. İstikrarsızlık, dalgalanma, kamu borçlarının aşırı büyümesi, üretkenliğin durgunluğu, üretken yatırımlardaki zayıflık, altyapının güçsüzlük ve yıpranmışlığı, işte bütün bu nitelendirmeler bu yazarların yazdıklarından ilk anda akla gelenler. Hatta bu durumu nitelendirmek için « yüzyılda bir yenilenen durgunluk » terimini bile icat ettiler.

İşçilerin bu durgunluğun etkilerini tenlerinde, günlük yaşamlarında hissetmeleri için istatistiklere ihtiyaçları yok. Fransa'da bir rakam bunu özetliyor : sayımlarına göre, resmi olarak kayıtlı işsizlerin sayısı, bütün kategoriler dahil, 3 milyon 700 binden, 6 milyon 200 bine yükselmiş bulunuyor. ABD gibi, resmi işsizliğin düşük olduğu ülkelerde, milyonlarca işsiz istatistiklerden çıkarılmış durumda : bu işsizler ise çok yıpranmış ya da çok marjinalleştirilmiş olarak gerçek bir iş bulma ümitlerini kaybedip iş aramayı bırakmış durumdalar. Milyonlarca sadece yarım gün gibi sınırlı saatlerdeki veya geçici işlerde çalışıyor, diğer bir kısım emekçi de yaşamlarını sürdürebilmek için birkaç işi bir arada yapmak zorunda kalıyor. Tüm gelişmiş ülkelerde, halk sınıflarının yaşam düzeylerinde düşme görülüyor. Peki ya, yoksul ülkelerdeki 800 milyon insana veya gelişmekte olan diye nitelendirilen, günde 2 dolardan daha az bir parayla hayatta kalmaya çalışması gereken insanlara ne demeli?

Açıkçası, halk sınıflarının yoksullaşması ile hisse senedi sahiplerinin ceplerine indirdikleri rekor düzeydeki kârlar arasında, direkt, doğrudan bir ilişki var. Birisinin sömürüsü diğerinin servetini besliyor. Ve böylece 26 milyarder insanlığın yarısının sahip olduğu zenginlikler kadar bir servete sahip bulunuyor.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından ve «tarihin sonunu» ve liberalizmin komünizme karşı zaferini ilan eden Francis Fukuyama'nın sayıklamalarından otuz yıl sonra, kapitalizmin en sıcak, en hızlı destekçileri bile sistemlerinin nereye doğru gittiğini bilmiyorlar.

Total'in direktörü, iş bankası Natixis'in baş ekonomisti olan Patrick Artus bir yıl önce şöyle açıklama yapıyordu : « *Kapitalizmin bugünkü dinamikleri Karl Marks'ın öngördüğü dinamiklerdir* ».

Bankacı Artus, « *işletmelerin verimlilik ve etkililik düzeylerinde bir düşüş* » olduğunu, yani ekonomide ortalama kâr oranlarında düşme olduğunu ortaya koyuyordu. Kapitalistlerin kâr marjlarını korumak için, ücretleri « *ancak geçimlerini sağlayabilecek, yaşamlarını sürdürebilecek* » düzeye kadar indirdiklerini

belirtiyordu. Kapitalistler arasındaki en zenginler, aynı amaçla, giderek daha da çok « *mali krizleri ortaya çıkaran spekülatif faaliyetlere* » atılıyorlar.

Marks tarafından tanımlanan bu « kapitalizmin dinamiği » nedir ? Marks'ın 1847'de öngörüldüğü ve Troçki'nin 1938'de İkinci Dünya Savaşı'nın arifesinde Geçiş Programı'nda ortaya koyduğu gibi neden bu sistem, her zamankinden daha da fazla « *üretici güçlerin gelişmesine engel* » teşkil ediyor ?

Neden, bütün insanlığın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, üretim araçlarını gerçekten kolektif ve mantıklı bir şekilde kullanmak için, sadece bir toplumsal devrim, üretim araçları üzerindeki bu engeli yıkabilecek, onların özel mülkiyetine son verebilecekti ?

Burjuva iktisatçıları için, ekonominin sağlıklı olup olmadığı, üretimin büyüme oranı ile ölçülür. Bize 40 yıldan beri, bugünün büyümesinin, yarının yatırımları ve yarından sonrasının da iş olanakları olduğunu söylüyorlar. Ve hala bekliyoruz ...

Kapitalist sınıf için, ister konut isterse misket bombaları olsun malların üretimi, sadece artı-değeri üretmek için bir destektir. Bir malın kalitesi, sosyal faydası değil, kapitalistin, satış yoluyla, üretim sırasında yaratılan artı değeri geri alabilmesi için bir alıcı bulabilmesidir. Böylece, kapitalistlerin bakış açısından, işçi malları üreterek sermaye üretir.

Kapitalizmin motoru sermayeyi artırmaktır. Burjuvazi, sermayelerini arttırmak, « *ek artı değer yaratmak için, onları sonsuz bir biçimde yeniden, yeniden yatırır.*» Bu nedenle, Marks ve Engels, « *burjuvazi bütün dünyayı işgal etti* » [...] « *her yerde güçlü bir biçimde tutundu, davet edilmediği halde varlığını dayattı, her yerde inşa etmesi gerekti, her yerde ilişkiler kurdu* » diye ekledi…

Bununla birlikte, sermaye bu yeniden üretim süreci, birçok engelle karşılaşıyor. İlk etapta, üretim anarşisiyle karşılaşır. Bir arabanın üretimi, makineler araç gereçler, üretim bantları, ve bunları kullanabilmek için elektrikten söz etmesek bile, ham maddeler, çelik ve diğer metaller, elektrik kabloları, petrolden üretilen plastikler, araba lastikleri, çok sayıda yedek parça gerektirir.

Bir otomobilin montajını yapıp ortaya çıkartmak için, bu bileşenlerin her birine doğru zamanda, doğru yerde ve doğru oranlarda sahip olmak gerekir. Bu bileşenler, her biri kendi sektörlerinde, pazarın ne kadarını ellerine geçirebileceklerini önceden bilmeden olanaklı olduğunca çok satış yapmak isteyen diğer kapitalistler tarafından üretiliyor.

Ayrıca üretim zamanları, çelik üretimindeki tesislerin amortisman döngüleri gibi elektrik veya lastik üretimindekiyle aynı olmuyor. O halde, bütün bu faktörler arasındaki denge olanaksızlaşıyor. Bu dengesizlik ise kaçınılmaz olarak krizleri yaratıyor.

Kapitalizmin doğuşundan, kökeninden beri, üretimdeki anarşi, kapitalistler arasındaki rekabet ve alım gücünün olduğu, borçların ödenebildiği pazarın sınırlılığı, aşırı üretimden kaynaklanan periyodik krizlere yol açıyor. Bu aşırı üretim ise insanlığın gerçek ihtiyaçlarına göre değil, alım gücünün olduğu, borçların ödenebildiği piyasaya göre gerçekleşiyor. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki son konut (emlak) krizinde, aileler bütünüyle sokaklarda yatarken, yeni inşa edilmiş on binlerce ev yıkıldı ya da terk edildi. Bu krizler kaza değil, işlev bozukluğundan da kaynaklanmıyorlar.

Troçki, bu krizler kapitalist yaşamın «onun doğumundan itibaren» ritmini oluşturuyor; «mezarına kadar da ona eşlik edecekler » diyordu. Ve onlar, arz ve talep arasındaki dengeyi bulmak, stokları eritmek, sermaye fazlasını yok etmek ve kârsız şirketleri ortadan kaldırmak için a posteriori yani sonradan gelen tek kaba ve hoyrat düzenleyiciler.

Yazının devamı önümüzdeki ay II numara olarak yayınlanacaktır.

Tarihten... Tarihten... Tarihten...

15 – 16 Haziran 1970 İşçi Ayaklanması

1960'lı yıllarda montaj sanayisi şeklinde olsa da hızla gelişen sanayileşme işçi sınıfında sayısal olarak çok önemli bir büyüme getirdi. Özellikle İstanbul bölgesinde sayıları birkaç yüz bini aşan yeni, genç ve mücadeleci bir sınıf ortaya çıktı. Çoğunluğu köylerden yeni gelmiş işçilerden olsa da, patronların kâr hırsı nedeniyle uyguladıkları sömürü ve baskılar karşısında tepkiler hızlı bir şekilde gelişmeye başladı. Az sayıda da olsa deneyimli ve sınıf bilinçli işçiler sayesinde bu genç işçiler, 1961 Anayasasının, sınırlı olanaklarını da kullanarak haklarını aramaya başladılar.

Artan emekçi sayısı ile birlikte işçi mücadeleleri de büyüdü. 1960'da 2 milyonu aşan ücretli sayısı 1970'te 3 milyon 800 bini geçti. Üstelik artık sarı sendika Türk-İş içerisinde bile çatlaklıklar oluşup, 1966 Paşabahçe grevinde yaşanan gelişmeler sonucunda 13 Şubat 1967'de DİSK kuruldu. Her ne kadar DİSK yönetimi ismine rağmen devrimci olmasa da (Haziran 1970 olayları bunu açıkça ortaya koymuştu) DİSK mücadeleci işçiler elinde bir silah olmaya başladı. 1967'de üye sayısı sadece 40 bin olan DİSK'in 1970'de üye sayısı 100 bini geçmişti.

1968–69 yıllarında işçi sınıfının hızla ilerleyen bilinçlenmesi ve mücadeleleri sermaye sınıfını ve ona hizmet veren devleti ve Demirel hükümetini ciddi bir şekilde endişelendirmeye başladı. 1969'daki Alpagut Linyit Madenlerindeki Haziran-Temmuz mücadelesi ve uyandırdığı yankılar nedeniyle, eylemlerin önünü kesmek için DİSK'in yasaklanmasını amaçlayan 1317 sayılı kanunun Meclis'ten geçirilmesine karar verildi.

Böylece DİSK fiilen yasaklanmış olacaktı. Ancak evdeki hesap çarşıya uymadı! DİSK bürokratlarının basit bir protesto çağrısı 15 Haziran'da bir işçi ayaklanmasına dönüştü. İzmit-İstanbul bölgesinde 70 bin işçi, işyerlerini terk ederek sokağa çıkıp isyan başlattı. Eylemdeki işçiler polis-asker barajlarını kolayca aşıp meydanlarda topladı. Genellikle DİSK üyesi işçilerin başını çektiği bu harekete, Türk-İş üyesi işçiler de katılmıştı.

16 Haziran günü, aralarında bu defa önemli sayıda Türk-İş üyesi işçilerin de bulunduğu yaklaşık 150 bin işçi İstanbul bölgesinde yeniden sokaklara çıktı. Yine polis-asker barajlarıyla karşılaşan işçiler, mücadele edip bu barikatları aştılar. Çatışmalarda 4 işçi ve bir toplum polisi öldü.

Ancak ayaklanmış işçilerin gerçek bir önderliği yoktu. Önder diye geçinen DİSK yöneticilerinin en büyük çabası "yangını söndürmek" oldu. Örneğin DİSK genel başkanı Kemal Türkler, içişleri bakanı, vali ve güvenlik ve istihbarat yetkilileriyle yaptığı görüşmenin ardından "Girişilen tahripkar eylemle ilgimiz olmadığını içişleri bakanına söyledik. Ve kesinlikle de bu tahripkar olayları tasvip etmediğimizi bildirdik. Ayrıca işçilere de radyoda bir uyarı yaparak kötü cereyanlara alet olmamalarını istedik" dedi.

Radyoda da şunu açıklamıştı. "İşçi kardeşlerim…Beni iyi dinleyiniz. Anayasal haklarınız için direndiniz…Bizler Anayasaya sımsıkı bağlı işçiler olduğumuz için hiçbir hareketimiz Anayasa'ya aykırı olamaz.

Ne var ki, bizim aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıflara bürünerek girebilirler. Hatta daha kötüsü gözbebeğimiz şerefli Türk Ordu'sunun bir mensubuna kötü maksatlarla taş atabilir, tahrikler yapabilirler… DİSK Genel Başkanı olarak sizi uyarıyorum.

DİSK yönetimi sömürü düzenine karşı işçi sınıfının ayaklanmasına önderlik etmediği gibi patronlar düzenini korudu. İşçi sınıfı ona düşen görevi yerine getirmişti. 15–16 Haziran isyanından çıkarılacak en büyük ders, işçi sınıfının en kısa bir zamanda kendine yol gösterecek bir devrimci öz önderliğinin oluşturulmasının mutlak bir şart olduğudur. *(Geçmiş sayımızdan derlenmiştir)*

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1 TL / 50 p - 1 Euro
İnternet Adresi: http://www. union-communiste.org – http://www. sinifmucadelesi.net
E-mail: contact@union-communiste.org
Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 6 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 10 TL/ 5 Pound.